

Lösningar till MVE115 2013 03 09

① a) $f(1, \pi) = 2 + 1 \sin \pi + \pi \ln 1 = 2 + 0 + 0$
Nivåkurvan är därför $f(x, y) = 2$, dvs
 $x \sin y + y \ln x = 0$

b) f växer snabbast i gradientens riktning

$\nabla f(x, y) = (\sin y + \frac{y}{x}, x \cos y + \ln x)$, och
 $\nabla f(1, \pi) = (\sin \pi + \frac{\pi}{1}, \cos \pi + \ln 1) = (\pi, -1)$

c) Tangentplan till $Z = f(x, y)$ i $(a, b, f(a, b))$:

$Z = f(a, b) + f'_x(a, b)(x-a) + f'_y(a, b)(y-b)$.

Här $Z = 2 + \pi(x-1) - 1(y-\pi)$, dvs

$\pi x - y - Z = -2$

② Sök potential: $\phi'_x = 2xy \Rightarrow \phi = x^2 y + g(y)$
 $\phi'_y = x^2 - y^2 \Leftrightarrow x^2 + g'(y) = x^2 - y^2$, dvs $g'(y) = -y^2$, $g(y) = -\frac{y^3}{3}$
 $\phi = x^2 y - \frac{y^3}{3}$ är således en potential och då är
integralen oberoende av vägen och

$\int_C P dx + Q dy = \phi(2, 2) - \phi(1, 1) = 8 - \frac{8}{3} - (1 - \frac{1}{3}) = \frac{14}{3}$

③ $\begin{cases} 1) f'_x = 2x + 4y + y^2 = 0 \\ 2) f'_y = 4x + 2xy = 0 \end{cases} \Rightarrow \underline{x=0} \text{ eller } \underline{y=-2}$

$\underline{x=0}$ ger ent. $y=0$ eller $y=-4$

$\underline{y=-2}$ ger ent. $x=0$, dvs $\underline{x=2}$

Tre stationära punkter: $(0, 0)$, $(0, -4)$ och $(2, -2)$

$f''_{xx} = 2$, $f''_{xy} = 4 + 2y$, $f''_{yy} = 2x$. Hessiannen blir

$(0, 0)$: $\begin{bmatrix} 2 & 4 \\ 4 & 0 \end{bmatrix}$ med determinant < 0 , dvs sadelpunkt.

$(0, -4)$: $\begin{bmatrix} 2 & -4 \\ -4 & 0 \end{bmatrix}$ — " — , dvs sadelpunkt

$(2, -2)$: $\begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 4 \end{bmatrix}$. Determinant > 0 , $f''_{xx} > 0$ ger minimum

④ Greens formel ger $I = \int_C 6xy dx + (x^3 + 3xy^2) dy =$
 $= \iint_D \left(\frac{\partial}{\partial x}(x^3 + 3xy^2) - \frac{\partial}{\partial y}(6xy) \right) dx dy = 3 \iint_D (x^2 + y^2 - 2x) dx dy =$
 $= 3 \iint_D ((x-1)^2 + y^2 - 1) dx dy$. Polära koordinater
Kring $(1, 0)$: $\begin{cases} x = 1 + r \sin \theta \\ y = r \cos \theta \end{cases}$, $dx dy = r dr d\theta$.
 $I = 3 \int_0^{2\pi} \left(\int_0^1 (r^2 - 1) r dr \right) d\theta = 6\pi \left[\frac{r^4}{4} - \frac{r^2}{2} \right]_0^1 = -\frac{3\pi}{2}$

⑤ Sfäriska koordinater:

$I = \iiint_D z e^{-x^2 - y^2 - z^2} dx dy dz = \iiint_D r^3 e^{-r^2} \cos \theta \sin \theta dr d\theta d\varphi$

$z = \sqrt{x^2 + y^2} \Leftrightarrow z^2 = x^2 + y^2 \Leftrightarrow 2z^2 = r^2 \Leftrightarrow 2\cos^2 \theta = 1$

$\Leftrightarrow \theta = \frac{\pi}{4}$ (obs $z > 0$ ger $\theta > 0$). Därmed är

D' : $0 \leq \varphi \leq 2\pi$, $0 \leq \theta \leq \frac{\pi}{4}$, $0 \leq r < \infty$

$I = 2\pi \int_0^{\pi/4} (\cos \theta \sin \theta) d\theta \int_0^\infty r^3 e^{-r^2} dr =$

$= \pi \left[\sin^2 \theta \right]_0^{\pi/4} \left(\underbrace{-\frac{r^2}{2} e^{-r^2}}_0 + \int_0^\infty r e^{-r^2} dr \right) = \frac{\pi}{2} \left[-\frac{1}{2} e^{-r^2} \right]_0^\infty = \frac{\pi}{4}$

⑥

$z > 0$ och $x^2 + y^2 \leq 1$ ger området D i $\mathbb{R}^3$

Av symmetriskäl får vi

Arean $= 2 \iint_{D_1} \sqrt{1 + z_x^2 + z_y^2} dx dy = 2 \iint_{D_1} \sqrt{1 + 4x^2 + 4y^2} dx dy$

$= [\text{pol. koord.}] = 2 \int_0^{2\pi} \left(\int_0^1 r \sqrt{1 + 4r^2} dr \right) d\theta$

$= \frac{\pi}{2} \cdot \frac{1}{6} \left[(1 + 4r^2)^{3/2} \right]_0^1 = \frac{\pi}{12} (5\sqrt{5} - 1)$

